

N:o 9/-32.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande N:o 9/-32 i anledning av Landskapsnämndens framställning för den 16 februari 1932 till Ålands landsting med förslag till fördelning av vederlaget för den landskapet Åland tillkommande andelen i grundskatten under år 1932 samt till Landstinget ingivna petitioner om beviljande av bidrag ur nämnda vederlag.

I avseende å beredning och avgivande av utlåtande har till Finans- och ekonomiutskottet remitterats ej mindre Landskapsnämndens ovannämnda framställning och förslag av den 16 februari 1932 än även sexton särskilda petitioner om bidrag ur vederlaget för den landskapet Åland tillkommande andelen i grundskatten, i detta betänkande betecknat med "vederlagsmedlen", stort 165.649 mark 35 penni. Nämnda petitioner äro följande:

N:o 1/1932. Landstingsmannen Alonzo Lindqvists m.fl:s petition om anslag för Ålands Sång- och Musikförbund, stort 10.000 mark för åren 1932 och 1933;

N:o 5/1932. Landstingsmännen Torsten Rothbergs och Johannes Eriksons petition om anslag för planering och försköning av Ålands folkhögskolas tomt, stort 8.000 mark;

N:o 7/1932. Landstingsmannen Johan Sjöbloms m.fl:s petition om anslag för Ålands Hästvänner och Ålands Hästavelesförbund, stort 1.000 mark vardera;

N:o 8/1932. Landstingsmännen Torsten Rothbergs petition om anslag för beviljande av stipendier åt elever vid Ålands lyceum, vilka visat berömvärd flit och gjort stora framsteg, stort 5.000 mark;

N:o 9/1932. Landstingsmannen Axel Åkerfelts m.fl:s petition om anslag för Kumlinge m.fl. kommuners läkerdistrikt, stort 25.000 mark;

N:o 10/1932. Landstingsmannen Walter Sjöbloms petition om anslag för Ålands Turistförening, stort 8.000 mark;

N:o 11/1932. Landstingsmännen Walter Sjöbloms och I. Bromans petition om anslag för föreningen Ålands Vänner att användas för resande av en minnesvård över professor Victor Westerholm, stort 15.000 mark;

N:o 12/1932. Landstingsmannen Elis Olofssons m.fl:s petition om anslag för upprätthållande av en kommunal upplysningsbyrå, stort 6.000 mark;

N:o 13/1932. Landstingsmannen Jac. Lundqvists m.fl:s petition om anslag för bekostande av förarbeten för utgående av Ålands sjöfartshistoria, stort 12.000 mark;

N:o 16/1932. Representanten Fanny Sundströms m.fl:s petition om anslag för understödande av lantbruksklubbverksamheten, stort 4.000 mark;

N:o 18/1932. Landstingsmannen Herman Mattssons m.fl:s petition om anslag för att i vissa fall premiera förbättrandet av sanka och improduktiva skogsmarker, stort 5.000 mark för åren 1932 och 1933;

N:o 20/1932. Representanterna Fanny Sundströms och Elin Holmbergs petition om anslag för Ålands Martha-distriktsförbund, stort 6.000 mark;

N:o 21/1932. Landstingsmännen Johannes Erikssons och Jonatan Sjöbloms petition om anslag för Ålands Ungdomsförbund, stort 5.000 mark;

N:o 22/1932. Landstingsmannen August Theodor Mattssons petition om anslag för stipendium åt Åländsk folkskollärare för studier utomlands, stort 3.000 mark;

N:o 23/1932. Landstingsmannen Jac. Lundqvists petition om anslag för Ålands Fågelskyddsförening, stort 8.000 mark;

N:o 24/1932. Landstingsmannen Axel Åkerfelts m.fl:s petition om anslag för den manliga slöjdens i landskapet befrämjande, stort 3.000 mark

De belopp, vilka uti ovannämnda petitioner äskas, uppgå till sammanlagt 125.000 mark. Enligt det av landskapsnämnden uppgjorda förslaget till budget för vederlagsmedlen har till landstingets disposition för närmare fördelning föreslagits ett belopp av Fmk 65.649:35. Vid fördelningen av vederlagsmedlen, vilka för innevarande år uppgå till 165.649 mark 35 penni, har Utskottet främst ansett vara nödvändigt, att endast i undantagsfall föreslå bidrag ur medlen för sådana ändamål, som kunna tillgodoses med ordinarie budgetmedel, och har Utskottet vidare ansett sig böra försöka tillerkänna bidrag för så många behov som möjligt med de tillbudsstående medlen dels till direkt gagn, dels till uppmuntran.

Efter noggrann och sorgfällig prövning av de behov, vilka ur årets vederlagsmedel skola tillgodoses, framlägger Utskottet härmed sitt förslag, motiverande i korthet varje särskild post.

I. Landskapsnämndens förslag.

Moment 1. Till en stående landskapsfond. Utskottet är ense med landskapsnämnden om att medel böra reserveras för att vid behov kunna tagas i anspråk för de av landskapsnämnden i sin framställning rörande denna

punkt åsyftade ändamålen samt eventuellt för andra nödigbefunna syften. Emellertid föreslår Utskottet, att ifrågavarande reserverade medel icke måtte rubriceras såsom "stående landskapsfond", utan betecknas enbart såsom "reserverade medel", varhos Utskottet funnit skäl att nedbringa dessa medel till 49.649 mark 35 penni.

Moment 2. För en åländsk bygdegård. Anslaget härför har Utskottet ansett böra nedsättas till 8.000 mark.

Moment 3. Understöd åt föreningen Folkhälsan på Åland. Med hänsikt till den synnerligen gagneliga och betydelsefulla verksamhet föreningen Folkhälsan på Åland har att utföra bland Ålands befolkning har Utskottet velat tillmötesgå sagda förenings hos landskapsnämnden gjorda anhållan om anslag och i sådant avseende förorda ett anslag av 12.000 mark.

Moment 4. För Ålands kulturhistoriska museum. Ehuru Utskottet är fullt medvetet om att frågan om ordnandet och igångsättandet av insamling av museiföremål till Ålands kulturhistoriska museum förutsätter därtill disponibla medel, anser sig Utskottet i anseende till de knappt tillmätta vederlagsmedlen samt den omständigheten, att museet sannolikt har att påräkna ekonomiskt stöd ur dessa medel jämväl främdeles, icke kunna förorda det föreslagna beloppet 15.000 mark, utan ett anslag av 8.000 mark.

Moment 5. Till fonden för tryckning av historia över ålänningarnas kamp för sin självbestämmerätt. Utskottet föreslår för detta ändamål ett anslag om 3.000 mark för att användas till utgivningen av ifrågavarande arbete.

Moment 6. Förtjänsttecken och medaljer. Utskottet har ansett sig kunna föreslå för detta ändamål ett belopp av 4.000 mark.

Moment 7. Till landskapsnämndens disposition. Utskottet, som anser, att landskapsnämnden oavvisligen bör för tillgodosende av eventuellt under året uppkommet behov av kulturell eller allmännyttig art häva till sin disposition ett mindre belopp, tillstyrker anslåendet av ett i sådant avseende lämpligt belopp. Då Utskottet i samband med behandlingen av denna fråga tänkt sig, att, för den händelse det av Landstinget beviljade anslaget för målände av talmannen Julius Sundbloms, lantrådet Carl Björkmans och vicetalmannen Johannes Erikssons porträtt icke vore tillräckligt, de medel, vilka eventuellt måste till-

skjutas, lämpligast kunde tagas ur de till landskapsnämndens disposition anslagna medlen, har Utskottet ansett att dessa dispositionsmedel borde fastställas till 7.000 mark.

II. Inlämnade petitioner.

N:o 1/1932. Bidrag åt Ålands Sång- och Musikförbund. Med avseende på det därefter, att Ålands Sång- och Musikförbund har ett påräkna bidrag ur ordinarie budgetmedel, kan Utskottet icke tillstyrka större anslag än 5.000 mark. ~~varvid Utskottet föreslår, att vid fördelningen av 1933 års vederlagsmedel ett enhande anslag måtte beviljas.~~

N:o 5/1932. Bidrag för planering och försköning av Ålands folkhögskolas tomt. Utskottet föreslår ett anslag om 4.000 på villkor att detta belopp enligt direktionens för skolans anvisning användes allena till plantering och försköning av skoltomten, men icke till andra ändamål.

N:o 7/1932. Bidrag till Ålands Hästvänner och Ålands Hästavelsförening. Sin Utskottet ~~icke anser, att underlagsmaterialet~~ ~~utgör landskaps utgiftstatet för år 1932 upptager ett anslag~~ ~~kunna anses hos till de i positionen~~ om 20.000 mark för ~~restursföreläsningsföreningar och ifrågakomna behov~~ ~~skyddade andamalen, anlågs Utskottet~~ ~~möjligen kan tillgodoses härav, vidhåller Utskottet sitt principbe-~~ ~~hållna anseende~~ ~~slut att icke förorda medel för syftemål, som torde kunna bispringsas~~ ~~ur budgetmedel.~~

N:o 8/1932. Stipendium till elever vid Ålands lyceum. Utskottet anser sig icke kunna förorda det begärda beloppet, utan föreslår ett anslag om 2.000 merk till föräldrarådets vid Ålands lyceum disposition för i petitionen omförmälda ändamål.

N:o 9/1932. Bidrag till Kumlinge m.fl. kommuners läkardistikt. Med avseende fästat å det högst behjärtansvärda ändamål, vartill de av petitionärerna begärda medlen komme att användas, emotser Utskottet att rubricerade läkardistrikt bleve tilldelat ett anslag av 22.000 mark för uppförande av en sjukstuga i Kumlinge.

N:o 10/1932. Bidrag åt Ålands Turistförening r.f. I anseende där-
till att i landskapets utgiftsstat för innevarande år upptagits för
turismens främjande ett anslag av fyratusen mark, ur vilket Ålands
Turistförening sannolikt har att påräkna bidrag, anser ~~ska~~ Utskottet
ett anslag av 4.000 mark ur vederlagsmedlen vara tillfyllest samt
vill förorda, att dessa medel komme att användas för upplysningsverk-
samhet den åländska turismen till fromma.

N:o 11/1932. Bidrag till föreningen Ålands Vänner för resande av en minnesvård över professor Victor Westerholm. Ehuru Utskottet funnit den i petitionen framförda vackra tanken på ett hugfäst professor Victor Westerholms minne genom resande av en minnesvård över honom vid Lemströms kanal värd allt beaktande, har Utskottet vid fördelningen av de tillbudsstående vederlagsmedlen likväl icke funnit möjlighet att ^{för närvarande} kunna förorda något anslag till ifrågavarande ändamål.

N:o 12/1932. Bidrag för upprätthållande av kommunalupplysningsbyrå. Då utskottet har sig bekant, att den för landskapets kommunala myndigheter och funktionärer inrättande kommunala upplysningsbyrån omfattats med intresse och visat sig tillgodose ett verkligt behov, föreslår Utskottet, att byråns upprätthållande bleve möjliggjord genom anslående av ett belopp om 4.000 mark.

N:o 13/1932. Bidrag till förarbeten för utgivande Ålands sjöfartshistoria. Inseende betydelsen av att ett arbete om Ålands sjöfart i en snar framtid skall kunna framläggas, har Utskottet velat tillmötesgå petitionärerna och föreslår i sådant avseende ett belopp av 7.000 mark för bekostande av de förberedande arbetena för en historia över Ålands sjöfart.

N:o 16/1932. Bidrag för lantbruksklubbverksamheten. I betraktande av att lantbruksklubbarna utfört ett gagneligt arbete för att redan tidigt binda den åländska ungdomen vid torvan, anser Utskottet, att lantbruksklubbverksamheten, vilken enligt landskapets ordinarie stat för innevarande år har att påräkna understöd, borde jämväl komma i åtnjutande vid fördelningen av vederlagsmedlen, varför Utskottet förordar ett anslag om 3.000 mark.

N:o 18/1932. Premier för förbättrande av sankt och improduktiva skogsmarker. Då de i petitionen anförda synpunkterna för premiering i antytt avseende synas beaktansvärda, har Utskottet velat tillmötesgå petitionärerna ~~så~~ genom att förorda ett anslag av 4.000 mark för att av landskapsnämnden användas i det avseende petitionen omförmäler.

N:o 20/1932. Bidrag till Ålands Martha-distriktsförbund. Då den i petitionen angivna verksamheten icke torde kunna förverkligas med de medel, som av Landstinget för förbundet anvisats för innevarande

är, föreslår Utskottet ett bidrag om 4.000 merk, förmed förningens betydelsefulla verksamhet för de Åländska hemmen och kvinnorna torde kunna få det ekonomiska stöd den är i behov av.

N:o 21/1932. Bidrag Åt Ålands Ungdomsförbund. Utskottet föreslår ett understöd av 4.000 merk för förbundets betydelsefulla uppfostrande och kulturella verksamhet bland den Åländska ungdomen.

N:o 22/1932. Stipendier Åt folkskollärare. Utskottet förordar beviljandet av ett anslag av 2.000 merk för Åländsk folkskollärare eller lärarinna för studier utomlands.

N:o 23/1932. Bidrag Åt Ålands Fågelskyddsförening r.f. Utskottet föreslår ett understöd av 5.000 merk till rubricerade förening för möjliggörande av föreningens gagnliga verksamhet.

N:o 24/1932. Bidrag till den manliga slöjdens befrämjande. Då den i petitionen angivna verksamheten icke torde kunna förverkligas med de medel, som äro upptagna i landskapets utgiftsstat för innevarande år under femte huvudtiteln, anser Utskottet med avseende fästet å hemslöjdens riktiga betydelse, att ett anslag om 2.000 merk borde beviljas för främjandet av den manliga hemslöjden i Ålandskapet.

I enlighet med inom Utskottet väckt förslag har Utskottet utöver nu föreslagna anslag velat hemställa till Landstinget, huruvida icke ett mindre anslag, exempelvis 2.000 merk, kunde ur vederlagsmedlen användas till stipendier elever vid Ålands lantmannaskola, vilka företrädesvis äro avlägset boende och söner till mindre jordbrukare.

I stöd av det här ovan framhållna får Utskottet fördsammast föreslå, att Landstinget behagade fastställa nedanstående förslag i och för utgivande av 1932 års vederlag för den landskapet Åland tillkommande andelen i grundskatten.

F ö r s l a g

till fördelning av det anslag om 165.649 merk 35 penni, som för år 1932 tillkommer landskapet Åland, i stöd av lagen den 10 december 1929 om beviljande av anslag åt landskapet Åland i samband med grundskattens upphävande.

Mom.1	Reserverade medel	Fmk	49.649:35
" 2	För en Åländsk bygdegård	"	8.000:-
" 3	Understöd åt föreningen Folkhälsan på Åland	"	12.000:-

*Är hemman
i petiti-
on, i vilken
behållit
ett bidrag
till
för veder-
lagsmedlen för år 1932 för
Ålands Utskottet, att land-
skaps nämnden vid upp-
förande förslag till fördel-
ning av nämndens veder-
lagsmedel, vilka beviljas
de be-
viljas pe-
titioner
till land-
stinget.*

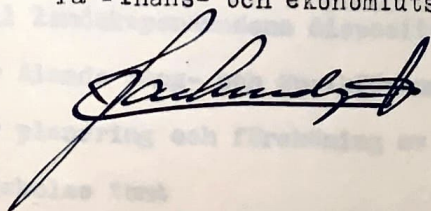
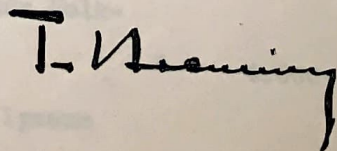
121

Mom. 4	För Ålands kulturhistoriska museum	Fmk	8.000:-
" 5	Till fonden för tryckning av historia över älänningarnas kamp för sin självbestämnings- rätt	"	3.000:-
" 6	Förtjänsttecken och medaljer	"	4.000:-
" 7	Till landskapsnämndens disposition	"	7.000:-
" 8	För Ålands Sång- och Musikförbund	"	5.000:-
" 9	För planering och försköning av Ålands Folk- högskolas tomt	"	4.000:-
" 10	För stipendier åt elever vid Ålands lyceum till föräldrarådets disposition	"	2.000:-
" 11	För Kumlinge m.fl. kommuners läkardistikt	"	22.000:-
" 12	För Ålands Turistförening r.f.	"	4.000:-
" 13	För kommunal upplysningsbyrå	"	4.000:-
" 14	För utgivande av Ålands Sjöfartshistoria	"	7.000:-
" 15	För lantbruksklubbverksamheten	"	3.000:-
" 16	För premiering av förbättrande av sankta och improduktiva skogsmarker	"	4.000:-
" 17	För Ålands Marthadistriksförbund	"	4.000:-
" 18	För Ålands Ungdomsförbund	"	4.000:-
" 19	För stipendier åt åländska folkskolärare och lärarinnor för studier utomlands	"	2.000:-
" 20	För Ålands Fågelskyddsförening r.f.	"	5.000:-
" 21	För den manliga slöjdens främjande	"	2.000:-
" 22	För stipendier åt elever vid Ålands lantmänna- skola	"	2.000:-

Summa Fmk 165.649:35"

Mariehamn den 25 februari 1932.

På Finans- och ekonomiutskottets vägnar:

Uti ärendets behandling hava deltagit ordföranden Lundqvist, vice-
ordföranden Eriksson samt ledamöterna Åkerfelt, Helin och Olofsson.